

מתורתו של צדיק אביך ועקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת הש"ת שגלקטו מכל ספריו הק'

פרשת חוקת תשפ"ג

העולם שאינו אלא כגר, אז ה'לוק (וגדל) בתורה ובמעשים טובים, ואם יחשב עצמו שהוא ה'לוק ושוב בזה העולם וחושב אותו ישיבה עקרית, אז ה'לוק וחסור מן התורה ומעשים טובים. וזהו פגמת הרמז בראשית רומז על התשובה, ובה הרמז 'גר שית' דהיינו שצריך בעל התשובה שישית עצמו גר בזה העולם ואז בזה יבוא לידי קיום המצות בכל יום ויום ותהיה תשובתו שלמה:

(נגי המלך, תיקון התשובה אות כה)

ישתדל שיציאתו מהעולם תהיה כביאתו, בלא חטא

בראשית ברא אלקים וגו' (בראשית א א). בראשית אותיות **'ישר באת'**, והיא נמי **'ישר תבא'**, לרמז על מה שדרשו רבותינו ז"ל (ב"מ קז.) על פסוק (דברים כח ו) **'ברוך אתה בבאך וברוך אתה בצאתך'**, שתהא יציאתך מן העולם כביאתך לעולם, מה ביאתך לעולם בלא חטא כך יציאתך מן העולם בלא חטא. לפי שאדם כשבא לעולם הזה הוא בא זך ונקי, ועקר ביאתו הוא כדי להרויח איזה הוספה, ואם בעונותיו הרבים תעה מדרך השכל ודרך אחר יצרו, לא בלבד שאינו מרויח אלא אדבא מפסיד. ולכן אם כבר עבר עליו רוח קנאה והלך אחר צעת יצרו, בעודו בחיים חיותו צריך להתעורר ולתקן את אשר ענה, ולשית עצות בנפשו יזמם ולללה ולומר, למה נבראתי ומה הנאה ליצרי בי כי בראני, אלא ודאי כדי להיטיב לי אם עשיתי רצוני. וכשיזכר האדם תמיד שהשם בראו ישר וסבת בריאתו היא כדי להרויח, הנה כשיצרו מפתחו בודאי דלא ישמע לו, דיתמה ויאמר איך השם עשאני ישר ואני משחית מעשיו ויחברך:

וזה אפשר רמז שלמה המלך עליו השלום בקהלת (ו כט) באמרו **'אשר עשה [ה]אלקים את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים'**. הפנה שהקדוש ברוך הוא 'עשה את האדם' שהוא הנשמה 'ישר', אבל 'המה', כשנגנסה הנשמה בגוף ונעשו שנים, הפסידו עצמם וסרו מאחרי השם דבזה צריכים לתן 'חשבונות רבים', אבל אם נשאר ישר כאשר עשהו השם בזה אין עליהם חשבון. וזהו שרמזה לנו התורה במלת **בראשית**, אותיות **'ישר באת'**, **'ישר תבא'**, לומר זכר אדם ושים בין ענין תמיד כי 'ישר באת' כשבאת לזה העולם, ושמר את נפשך מאד לדעת על מה באת כי אם להרויח מצות ומעשים טובים, ותוסיף ישירות על ישירות כדי פשתלך לאותו עולם תלך ישר, וזהו **'ישר תבא'**:

(נגי המלך, תיקון התשובה אות י)

מתי מלפני, דהיינו מלפני מותנו נחשב כאלו מתנו ונקברנו: (פיתוחי חתם פרשת חיי שרה)

צדיק אדם לעשות עצמו גר בעולם הזה

בראשית ברא אלקים וגו' (בראשית א א). בראשית גימטריא **'גר שית'**, בא לרמז שצריך אדם לעשות עצמו גר בעולם הזה ולחשב שהוא כגר שבא מארץ אחרת לשבת בעיר גרותו ימים אחדים ולחזור לארץ מולדתו שבא ממנה, וכשיחשב כך ממילא יבוא לעשות עניני עולם הבא עקר ועניני עולם הזה ספל. כי כן דרך בני העולם וכן הדעת, כי ההולך מעירו להסתחר בעיר אחרת ולחזור לעירו, כשיבוא לעיר שרצה להסתחר בה מרחק שישתדל בכל מאמצי פחו בכל יום ויום כדי להרויח, כי אם ישוב לעירו ולא הרויח כלום מה תועלת בנסיעתו שנסע מעירו כמה שנים, ומכל שכן אם הפסיד כמה שהולך בידו מעירו בזה אין תרופה לתרפתו וכלמתו. על כן כשישים אל לבו כי לא נסע מעירו כי אם להרויח, ישתדל בכל עז למלאות חפצו, וממילא כל מחשבותיו ועסקיו כי אם במה לחזור לעירו:

כן הוא האדם, כשיחשב שהעולם הבא הוא העקר והוא עירו וארץ מולדתו, ובא לעולם הזה כי אם דרך ארעי כדי להסתחר, יבוא לשים עקר מגמתו בעניני העולם הבא ולהשתדל כדי להרויח ולא לחזור ריקם, ומכל שכן שיהיה לישור עצמו שלא להפסיד ממה שהביא בידו. על כן האדם יראה בעצמו שהוא גר

בעולם הזה דירת ארעי דוקא ובה לא יבוא לעשות ממש בעולם הזה ובהכליו ולא יטרידוהו מעבודת השם:

וכן מצינו באבות העולם שכתבה בהם התורה לשון גרות, מפני שלא היו חושבים העולם הזה עקר ודירת קבע אלא דרך עראי וגרות, כגר שבא מארץ רחוקה לגור בעיר אחרת ימים מועטים ולחזור לעיר מולדתו. וכן דוד המלך עליו השלום אמר (תהלים קיט יט) **'גר אנכי בארץ אל תסתר מפני מצותיך, כגנתו עליו השלום לומר כיון שאנכי גר בארץ ואיני יודע אם היום אסע אחרון למקומי אם למחר, ועקר ביאתי לזה העולם כי אם לקים מצותיך, ולכן אל תסתר מפני מצותיך, כיון שעקר ביאתי עליהם: נמצא שהעקר המביא האדם לידי קיום המצות בלי התרשלות הוא שיחשב עצמו גר בעולם. וזהו פגמת המסורה, ה'לוק ונסוע' (בראשית יב ט), ה'לוק וחסור' (שם פסוק שם כו יג), ה'לוק ושוב' (שם ח ג), ה'לוק וחסור' (שם פסוק ה). פרוש, כשיחשב אדם בעצמו שהוא ה'לוק ונסוע מזה**

כשמוחשיב עצמו כמת, יכול להרויח תורה ומעשים טובים

זאת התורה אדם כי ימות באהל (יט, ד).

הנה אין ספק שאין אדם יכול להשיג מעלת התורה ומעשים טובים אם לא המית עצמו בעולם הזה, כמו שדרשו רבותינו וזכרונם לברכה (ברכות סג) על פסוק (מסדר יט ד) **'אדם כי ימות באהל'**. וכשמשים אדם עצמו כמת בעולם הזה, בזה נצל מיצר הרע ומתאוותיו (תמיד לב), וכמו שאנו מתפללים בכל יום **'נפשי כעפר לכל תהיה'**, וזהו חשקה של הנשמה, אם משים הגוף עצמו מת, דבזה יכול להרויח תורה ומעשים טובים:

ומטעם זה הרשעים אפלו בחייהם קרואים מתים (ברכות יח), משום שהנשמה אינה שורה אלא במי שמישים עצמו מת בעולם הזה ומבקש כי אם העולם הבא, והרשעים שמבקשים תאוות העולם הזה וחיים שלהם לצרכי גופם, הנשמה בורחת מהם, ולפיכך נקראים מתים אפלו בחייהם. נמצא שני פעמים נקראים מתים, חד בעודם חיים וחד לאחר המיתה:

הנשמה מבקשת מהאברים שיחשיבו את עצמם כמתים

והנה הנשמה יש לה מנוחה ושמחה כשהגוף שומע לעצתה וחושב עצמו מת כדי לעבד ה' בתמימות. וזהו שאמר **ויקם אברהם**, היא הנשמה, **מעל פני מתו**, כלומר, קדם מיתתה, בעודה בחיים בעולם הזה, מיום בואה לאדם היא חושבת עצמה כאלו היא מתה. ואם האברים נשמעים לה, היא נותנת להם עצה שיחשבו לה כאלו היא מתה וגם הם כאלו הם מתים, ובהו ירויחו תורה ומעשים טובים. וזהו וידבר אל בני חת לאמר, הם האברים, אם יש בהם חתת אלקים ויראת ה' ושומעים לעצת הנשמה, וזהו בני חת, האברים שיש בהם חתת ה':

ומסבירה לגוף שטובתו היא שיחשב כמת

[גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחזת קבר עמכם ואקברה מתי מלפני]. ומה אומר להם, גר ותושב אנכי עמכם, כלומר גר ותושב אני ואתם. פרוש, אפלו אנו נראים תושבים בזה העולם, גרים אנחנו, כי היום כאן ומחר בקבר, וכיון שכן הוא, אין לו תפנה, כי אם כשנחשב עצמנו מעכשו, מחיים, מתים, בזה נסלק עצמנו מהנאות זה העולם ונמצא לסגל מצות ומעשים טובים. וזהו תנו לי אחזת קבר עמכם, כלומר, מעכשו מחיים נהג בעצמנו ירשת הקבר כאלו אנחנו מתים ונקברנו, וזהו ואקברה

חידה שבועית:

מה מובא דבינו מדוע מצינו באבות העולם שכתבה בהם התורה לשון גרות? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתמצתת!)

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מודיקת וטלפון

למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביך יעקב'

שם הזוכה בסידור לשחדיית מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת תרומה: ה' שלמה רוט מבני ברק.

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מרן ה'אביך יעקב' זי"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור לשחדיית מתיבתא בהוצאת 'עוז והדר'.

